

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАЙТЕСЯ!

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

Ч. 21.

СУБОТА, 8. МАРТА 1924.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 8th, 1924.

No. 21.

VOL. VI.

Конференція між Румунією і Радянським Союзом розпочнеться у Відні около 10. марта

КОНФЕРЕНЦІЯ МАЄ ВИРІШИТИ, ДО КОГО БУДЕ НАЛЕЖАТИ БЕСАРАБІЯ.

РАДЯНСЬКИЙ АМБАСАДОР ДО НІМЕЧЧИНИ Н. КРЕСТИНСЬКИЙ НА ЧОЛІ РАДЯНСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ.

Побоюються, що розбиття конференції може привести до війни між Румунією і Радянськими Республіками.

БЕРЛІН, 6. марта. — Н. Крестинський, радянський посол до Німеччини, знаходиться тепер в Москві, де дістає інструкції відносно конференції між Румунією і Союзом Соц. Рад. Республік, яка має розпочатися около 10. марта у Відні. Крестинський буде стояти на чолі радянської делегації, а іншими її членами будуть: радянський міністер до Австрії М. Левицький, міністер до Латвії М. Лоренц і М. Сербьяков.

Європа сидить за закодами догадувати бесарабське питання з великим зацікавленням, так як побоюються, що на випадок невдачі дипломатії може прийти до мілітарної акції і війна між Румунією і Радянським Союзом здовж Дністра може втягнути Польщу. Є й такі, що вірять, що війна може вилуцати всі антантські краї і привести до загального балкансько-центральноевропейського конфлікту.

Кажуть, що Румунія і Радянські Республіки мають по обох боках Дністра велику силу війська.

Румунія і Союз Соц. Рад. Республік мають по обох боках Дністра велику силу війська і відносини між ними є напружені. Румунія каже, що Бессарабія належить до неї, а Союз Соц. Рад. Республік настоює, що більшість населення є українське і що переведений ними плебісцит дав би переважачу більшість для Радянських Республік, так як земля в Бессабії є переважно в руках великих власників і селяне хочуть її поділити.

Радянські Республіки кажуть, що вони не будуть брати під увагу замін Бессабії за 50,000,000 доларів золотом, які Румунія перевезла до Москви, коли Німці наступали на Бухарешт, і яких Росіяне ніколи не звернули.

Урядник тутешньої радянської амбасаді сказав, що конференція закінчиться правдоподібно невдачею, як що не прийде до порозуміння протягом трох днів після її отворення.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ХОЧЕ ПОЗИЧИТИ В АНГЛІЇ 150,000,000 ФУНТІВ ШТЕРЛІНГІВ.

67 ПРОЦЕНТ ПОЗИЧКИ МАЛО БИ БУТИ В ТОВАРАХ, А
33 ПРОЦЕНТ ГОТІВКОЮ.

Позичка мала би бути виплачена протягом трох років і призначена на відбудову краю.

ЛОНДОН, 6. марта. — Московський кореспондент "Дейлі Експрес" доносить, що на надходячій англо-радянській конференції Союз Соц. Рад. Республік буде старатися затягнути в Англії позичку в сумі 150,000,000 фунтів штерлінгів, яка мала би бути виплачена протягом трох років.

Позичка мала би бути розділена на дві часті: 67 процент позички мала би бути в формі кредитів за англійські товари, а 33 процент готівкою. Першого року Англія мала би позичити С.С.Р.Р. 40,000,000 фунтів штерлінгів, другого року 50,000,000 фунтів штерлінгів і третього року 60,000,000 фунтів штерлінгів. Радянський Союз мав би розпочати сплачувати процент від позички протягом двох років.

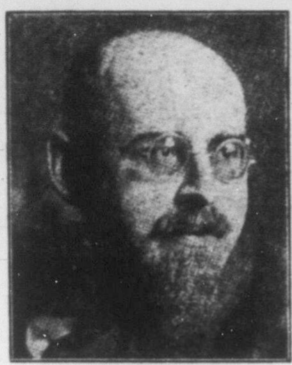
"Ми підтверджуємо, що фінансові кредити є конечно потрібні, як що Англія має дістати ті заможнення, які ми готові дати їй протягом слідуєчих пар років". Так заявив в Москві Християн Раковський, радянський представник до Англії. Він далі сказав, що "ці кредити не є призначені для Червоної Армії, але виключно для економічної відбудови".

Раковський, про якого надіються, що він поверне до Англії як дійсний посол, висловив, що Радянським Республікам потрібно текстильної машинерії, кораблів, гірничих матеріалів, лісової машинерії, моторових возів, хемікалій, металевих і авіаційних матеріалів. Всі ці речі Радянський Союз дістає в Англії, як би йому вдалося виконати свою програму на надходячій конференції.

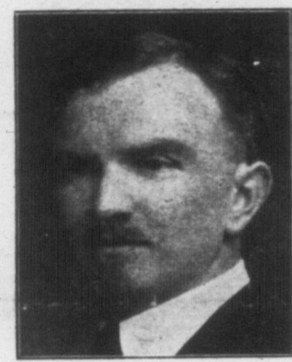
Даліше кореспондент подає такі слова Раковського: "Ці питання довгий мусить бути розбиране з нашими пропозиціями щодо кредитів. Ми мусимо мати гроші перше, як зачемо платити".

УГОДА В СПРАВІ ВИЗНАННЯ КИТАСМ С.С.Р.Р. — ВИКІНЧЕНА.

ПЕКИН, 6. марта. — Довідаюся, що радянський посол в Пекині Л. М. Карахан і китайський міністер заграничних справ Ц. Т. Ванг викінчили на черк договору, на підставі котрого Китай визнає Союз Соц. Рад. Республік. Кабінет розглядає тепер цей договір.

Н. КРЕСТИНСЬКИЙ,
радянський посол до Німеччини,
який буде головою делегації С.С.Р.Р.
на румунсько-радянській конференції
у Відні.

М. ЛЕВИЦЬКИЙ,
радянський посол до Австрії, який
буде членом делегації С.С.Р.Р. на вієнській
конференції.

СОЦІАЛІСТИ БЕЛЬГІЇ ЗА УТВОРЕННЯМ УРЯДУ.

БРУКСЕЛЯ, 5. марта. — Перша генеральна рада Соціалістичної Парції, зібрана на надзвичайній засіданні, одногодньо згодилася з тим, що парламентарна традиція вимагає, щоб Соціалістична Парція, якої одноднюше голосування спричинило упадок кабінету Тейніса, була запрошена сформувати нове міністерство.

Рада заявила також за негайним розв'язанням парламенту і розписанням загальних виборів. Соціалісти критикували короля за те, що він не покликав їх сформувати кабінет, як це водиться в таких випадках, коли партія повалить правління.

БРУКСЕЛЯ, 6. марта. — М. Тейніс взяв на себе обовязок сформувати новий кабінет на місці міністерства, що зрезигнувало минулого тижня. В новім кабінеті будуть заступлені фламандські і християнські демократи.

ЗАКОНПРОЄКТ ПРО "ВІТ-ПУЛ" УХВАЛЕНИЙ.

У вісторок вечером, дня 4. марта, в манітобськім провінціональнім парламенті перейшов одноднюсно законопроект про заїнкорпорования збіжевого пулу під назвою "The Manitoba Co-operative Wheat Producers, Ltd." Законопроект перейшов з малими поправками.

ТРУРО, Н. С., 6. марта. — "Я не зроблю нічого, що мало би спричинити розкол в майнерській юнії", — заявив Джеймс Б. МекЛаклен, суспендований секретар 26. дістрікту "Юнайтед Майн-Воркерс оф Америка", який прибув тут нині після услівного освободження з в'язниці в Дорчестер.

ТОВ. ІВ. КУЛИК ПРО ЕКОНОМІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

В листі до "Українських Робітничих Вістей" подає діяльність Державного Видавництва України.

Редакція "Українських Робітничих Вістей" отримала від тов. Івана Кулика, заступника голови радянської торговельної делегації в Монреалі, письмо такого змісту:

Монреал, 1. марта 1924 р.

До того інтер'ю, що я був дав цими днями Вашому монреальському кореспонденту, додаю ще кілька цифр та фактів, що можуть зацікавити Ваших читачів.

1. Праця Державного Видавництва України.

За 1923 рік Д.В.У. видало на українській мові: 157 назв українських книжок, що становить 1.172 друкованих аркушів, всього накладом 2,231,200. З того підручників — 1,512,200 назв — 65. Крім того закуплено ним у інших видавництв біля 100,000 примірників. Таким чином Україну забезпечено підручниками на 60%.

В 1924 році намічено видання соціально-економічної літератури, що поділяється на 9 серій, по 10 книжок у кожній серії від 3-ох до 9-ти аркушів книжка.

Для вищих шкіл, технікумів та профшкіл видається література, поділена на 8 відділів. Що до бібліотеки селянина, то її буде видано 26 назв — 100,000 примірників.

З не-підручників Д.В.У. зараз друкує "Народно театральну бібліотеку", літературно-художні збірники "Плуг" та "Гарт", твори М. Коцюбинського (ювілейне видання) і твори В. Короленка в українському перекладі. Також готуватиметься спеціальною комісією видання творів Т. Шевченка, щоб у 1925 році розпочати їх друкувати. Вже видано 2 словники (російсько-український та українсько-російський), підручник українського діловодства накладом 75,000 і стінний календар, для селянства — наклад той самий.

Мається на увазі відкриття філії Д.В.У. в Канаді, як також можливе й представництво інших значних українських видавництв ("Шлях Освіти", "Книгоспілка", "Черв. Шлях" і т. д.).

2. Економічне питання.

За минулий рік у Донбасі здобуто трома найбільшими об'єднаннями ("Донвугілля", "Південсталь" та "Хемвугілля") 583,000,000 пудів палива. З того витрачено на свої потреби 125,000,000 пудів. 72% всієї здобичі становить антрацит.

За перший квартал біжучого року південно-рудий трест здобув 2,150,000 залізної руди і 1,870,000 марганцевої руди (мангану). Виробництво збільшилось в порівнянні з першим кварталом минулого року на 1,000,000 пудів (з того 800,000 Никопольського мангану). Сільмаштрест випродукував 9,650 пудів, 1,620 сіялок, 1,526 жалок, 1,280 молотилок. На ринкові найбільший попит за молотілками та жатками.

Всіма підприємствами Укртєкстальтресту вироблено за перший квартал 2,600,000 лантухів, 174,500 кілограмів мотузя (шпагату), 170,500 кілограмів пенькових канатів і 60,000 кілограмів — дровних. На заводах Південстали працювало в грудні минулого року 13 мареновських пічок (гут), випалено криші 1,535,000 пудів (в грудні 1922 р. було всего лише 642,000 пудів). Всіх металевих виробів випродуковано 296,000 пудів. Що до чавуну завдання виконано на 94%.

Даліше матеріали, що можуть цікавити українську пресу в Канаді, присилати редакції українських видань в міру одержання цих матеріалів з У.С.Р.Р.

З глибокою пошаною,

І. Кулик.

РАДЯНСЬКІ ГРОШІ ДОСЯГЛИ ПЕРЕДВОЄННУ ВАРТІСТЬ.

МОСКВА, 5. марта. — Радянський червоноцесвий рубель досягнув вартість передвоєнного російського рубля. Всі московські банки продають по 2 червоноцесвий рублі за доларя і по 8 рублів 60 копійок за фунт штерлінгів. В обох випадках вони числять 5 процент винагороди понад офіційну скалю червонця, яка є 2 рублі 11 копійок за доларя і 9 рублів 7 копійок за фунт штерлінгів.

ІМПОРТ І ЕКСПОРТ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА В 1923 Р.

Радянський урядовий звіт виказує, що експорт Союзу Соц. Рад. Республік в 1923 р. вніс внос 133,239,000 золотих рублів, а імпорт 147,892,000 золотих рублів. З імпорту 40 процент прийшло з Німеччини і 25 процент з Англії. В 1922 фискальнім році з Німеччини було 31 процент імпорту, а з Англії 16 процент. Надвишка імпорту над експортом вніс внос в 1923 р. 14,500,000 золотих рублів, а в 1922 р. вона вніс внос 219,500,000 золотих рублів.

Товариші! Передплачайте "Українські Робітничі Вісти" самі і інших заохочуйте! Вирішуйте залегу передплату! Поширюйте свою газету між укр. робітниками й фермерами!

КАЛІФАТ В ТУРЕЧЧИНІ СКАСОВАНИЙ.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 5-го марта. — Каліфат в Туреччині знісав урядово скасований і каліф Абдуль Мед'ід Ефенді вихав з Константинополя до Швайцарії. Рішення скасувати каліфат перевело турецьке національне зібрання в Ангорі.

Скасування каліфату відідає церкву від держави в Туреччині. Є це крок, який може мати далекосяглі наслідки в магометанськім світі.

Нелорозуміння між каліфом і націоналістичним Турками розпочалося з хвилию, коли султан Магомед VI. виступив проти руху Мустафи Кемаля Паші в Анатолії. Після того, як побідивший Кемаль прогнав грецьку армію з Анатолії, султанат знісав скасований і султана скинено з трону. Магомед втік потайки з Константинополя на британськім військ.

ПЕРСЬКА ПРЕСА ЗА УТВОРЕННЯМ РЕПУБЛІКИ.

ЛОНДОН. — Кореспондент "Дейлі Мейд" доносить з Тегерану, столиці Персії, що перський нарід остро виступає проти свого шаха за те, що він їдить по великих європейськх містах і витрачає в них великі суми гроша на своє гуляк побідивший Кемаль прогнав грецьку армію з Анатолії, султанат знісав скасований і султана скинено з трону. Магомед втік потайки з Константинополя на британськім військ.

НОВІСТІ! - НОВІСТІ! - НОВІСТІ!

СТАРАННЯМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЧЬКОГО ГУРТКА
ПРИ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ У ВІННІПЕГУ

ВІДІГРАЄТЬСЯ

В СУБОТУ, ДНЯ 8-ГО МАРТА 1924 Р.
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

на причуд гарну штуку в 5-ох діях славного драматурга
Бориса Грінченка п. н.:

ЗА БАТЬКА АБО СТЕПОВИЙ ГІСТЬ

Штука історична і малює терпіння селян на панщині в панській неволі. Б. Грінченко показує нам дієсне життя з козацьких часів на Україні за часів Богдана Хмельницького. Приходить всі побачити образ боротьби українського народу з своїми кровопийцями-визисувачами, боротьби, в котрій правда відносить перемогу.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55. 40 і 27 ЦЕНТИВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Домі,
а в день представлення при касі.

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ
СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ ВІННІПЕГУ

УСТРОЮЄТЬСЯ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО МАРТА 1924 Р.
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

З НАГОДИ СВЯТКОВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ
ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ.

В програму концерт-мітінгу входять: сольо-спів, сольо на п'яні, сольо на скрипці, сольо на бадалайці, дует на п'яні, мандолінова оркестра, деклямації, промови.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНІЯ ЧАС!